

Kom kompis!

VI SJUNGER NÅT TILLSAMMANS FÖR MUSIK DELAR MED!

MAUD
Mamma Måd
CEDERLÖW

HANDELEDNING
FÖR PEDAGOGER
INOM SKOLAN

Kom kompis!

VI SJUNGER NÅT TILLSAMMANS FÖR MUSIK DELAR MED!

HANDLEDNING FÖR PEDAGOGER INOM SKOLAN

Text, sångtexter, formgivning och produktion:

Maud "Mamma Måd" Cederlöw, www.mammamåd.se

Urval av och bearbetning av övningar: Maud Cederlöw

Sättning och bildbearbetning: Martin Cederlöw

Illustrationer och grafisk formgivning av låttexsidor:

Helena Lunding Hultqvist, www.tecknar.nu

Foto: Mikael Larsson, www.lamemicke.se

Notskrift: Petter Boström, Five Keys Media Production

Logotyp, illustr. s. 11, 24, 34 och 95: Eva Ivarsson, Avvasson Design

Kläder: Ingela Larsson

Skapandeexempel: Ella Cederlöw

Tryck: Krontryck AB, Eslöv 2015

Kontakt: mail@mammamad.se

Copyright: Mamma Måd

ISBN: 978-91-980128-1-1

Innehåll

Introduktion: 4-9

Syfte, metod & mål: 10-11

Pedagoghandledning: 12-15

Värdegrund & uppdrag: 16-20

Läroplanens mål & riktlinjer: 21-23

FN:s Barnkonvention: 24-27

Estetik som både mål & medel: 28

Skapandeövningar: 29-35

Drama som metod: 36-47, Uppvärmningsövn.: **37-39**, Trygghetsövn.:

39-41, Samarbetsövn.: **42-43**, Gestaltningsövn.: **44-46**, Reflektioner: **46-47**

Kom kompis!: Bild, låttext & notskrift: **48-51**, Tematik & övningar: **52-53**

Vi gör varandra bra: Bild, låttext & notskrift: **54-57**,

Tematik & övningar: **58-59**

Dela med dig: Bild, låttext & notskrift: **60-63**, Tematik & övningar: **64-65**

Ensam tillsammans: Bild, låttext & notskrift: **66-69**,

Tematik & övningar: **70-71**

Stopp kompis!: Bild, låttext & notskrift: **72-75**, Tematik & övningar: **76-77**

Förlåt-låt: Bild, låttext & notskrift: **78-81**, Tematik & övningar: **82-83**

Give me 5!: Bild, låttext & notskrift: **84-87**, Tematik, övningar & bilder: **88-91**

Olika barn leka bäst: Bild, låttext & notskrift: **92-95**,

Tematik & övningar: **96-97**

Vad estetik kan tillföra elevens lärande: 98

Avslutning: 99-101

Inspirationslitteratur & källor: 102-105

CD-skivor med bl.a. låtar om kompisskap: 106

Tack kompis!: 107

Introduktion

”Barn som rör sig arbetar med alla sina sinnen. Barn som använder sina sinnen kan också kommunicera bättre. Barn som kan kommunicera kan också känna för och värna om sina medmänniskor.”

Ur ”Temasamlingar med tonvikt på rytmik för förskola och lågstadium”,
Anne-Marie Engelholm

Citatet ovan beskriver bra vad jag tror att mycket av problematiken kring kompisskap kan ligga i; att barn lider brist på erfarenhet hur man kommunicerar. Har man inte tillgång till ett fungerande språk som man kan uttrycka sig genom och som andra tolkar på det sätt man menar så är det inte så lätt att fungera och interagera i grupp. Med språk menar jag inte nödvändigtvis svenska utan alla sorters sätt att kommunicera på; ex. tecken, ljud, kroppsspråk eller andra språk än just svenska.

Musik som pedagogiskt verktyg

Att ta sina sinnen till hjälp kan ge möjlighet för alla oavsett ålder, kulturellt eller socialt ursprung att hitta vägar till fungerande kommunikation. Olika estetiska uttrycksformer ger ofta upphov till olika typer av känslouttryckningar.

Denna skrift vill försöka ge dig som vuxen (pedagog eller förälder) tips på hur du kan använda musik, rörelser, skapande och drama

En skola som värnar om mänskliga rättigheter

Min förhoppning är att detta arbetshäfte i kombination med låtarna från skivan "Kom kompis!" ska kunna utgöra ett verktyg för både pedagoger och elever att kunna jobba på ett lustfyllt sätt med det alltid lika viktiga temat "kompisskap". Jag hoppas också att materialet kan vägleda er till att även i framtiden fortsätta att tackla olika frågor eller konflikter som kan uppstå i elevgruppen med hjälp av tematiskt arbete via estetiska lärprocesser.

"Vi kan hjälpas åt att förnya och skapa en skola och ett samhälle som värnar om de mänskliga rättigheterna, demokratins och humanismens ideal. Ett sådant arbete kräver att vi tar tillvara elevernas eget självständiga tänkande och egna möjligheter att lösa problem."

Ur "Undervisa i pedagogiskt drama" av Bodil Erberth och Viveka Rasmusson

Vi får inte glömma bort att förutom att försöka nå ett lustfyllt arbete med värdegrundsfrågor eller nå ett större språkintresse bland barn så hjälper musiken oss att uppfylla det livsviktiga målet att sprida glädje och gemenskap. Glädje både genom att lyssna och skapa sina egna inre bilder och glädje genom att själv få lov att musicera och skapa. Om barnen finner spontan lust och glädje genom musiken så kommer ofta lärandet på köpet så småningom!

"Musik ska byggas utav glädje, av glädje bygger man ett språk!"

Maud "Mamma Måd" Cederlöw

Syfte, metod & mål

Syfte

Syftet med denna skrift är att utgöra ett verktyg till bl.a. pedagoger inom skola men även andra vuxna som i olika sammanhang vill utvidga sitt användande av musik som kreativ metod. Både för att medvetet och långsiktigt jobba mot olika mål inom skolans läroplan (Lgr 11), men framförallt för att vi vuxna på ett naturligt och spontant sätt med musikens hjälp ska kunna synliggöra mänskliga relationer och värderingar. Jag vill visa på de positiva effekter kulturen kan ge inom pedagogiskt arbete, i detta fall särskilt vad gäller arbete som berör språkträning och värdegrundsfrågor.

Metod

Detta häfte är tänkt att kunna användas inom pedagogiskt arbete med elever i framförallt åk F-3, men det kan även användas i arbete med yngre barn på förskolor, barn i träningsklasser på särskolor eller inom olika andra typer av pedagogiskt arbete med barn, ex. församlingsverksamhet. Skriften tar sin utgångspunkt i de åtta kompisånger som finns med på skivan "Kom kompis!" av och med Mamma Måd.

Tanken är att ni ska se materialet som ett inspirerande verktyg. Välj några övningar att genomföra med eleverna, eller inspireras av övningarna och hitta själv på egna varianter som nivåanpassas till just er verksamhet och era barn.

Ett förslag kan vara att ni börjar med att lyssna helt förutsättningslöst till låtarna på "Kom kompis!"-albumet, ex. under tiden barnen leker, målar, ritar eller har idrott. Sjung sångerna tillsammans med barnen och prata om texterna. Låt därefter barnens lust styra åt vilket håll ni väljer att gå vidare med materialet. Visar de extra intresse för några av låtarna så fortsatt lyssna på dessa och jobba utifrån dessa låtars teman.

Man kan också som metod arbeta mer intensivt med en låt under en dag eller temavecka och då låta detta tema genomsyra undervisningen inom flera olika ämnen. Låt gärna alla pedagoger i arbetslaget ta del av "Kom kompis!"-arbetsmaterialet för att se hur var och en kan tänkas tillämpa innehållet i just sin undervisning.

Mål

Mitt mål är att ge tips om lustfyllda metoder inom pedagogisk verksamhet för barn där man jobbar långsiktigt med musik för att nå upplevelser av både gemenskap, glädje, fantasi och lek. Detta kan i sin tur förhoppningsvis även leda vidare till att det enskilda barnet får upp ett intresse för spontant och lustfyllt lärande inom bl.a. värdegrundsfrågor och språk.

Det allra högsta målet är att min musik på något sätt ska bidra till att barn som växer upp i dag kan utvecklas mot att bli omtänksamma individer som låter alla som vill få vara med och leka, som behandlar andra som de själva vill bli behandlade och som ser olikheter mellan människor som något självklart och berikande!

"Tillsammans är vi starka och klarar nästan allt!"

Textrad ur låten "Ensam tillsammans!" av "Mamma Måd"

Lgr 11

”Skapande arbete och lek är väsentliga delar i det aktiva lärandet. Särskilt under de tidiga skolåren har leken stor betydelse för att eleverna ska tillägna sig kunskaper. Skolan ska sträva efter att erbjuda alla elever daglig fysisk aktivitet inom ramen för hela skoldagen.”

Skolan ska kunna ge överblick och sammanhang och en kunskap om att kunna orientera sig i den komplexa verklighet vi lever i idag med ett stort informationsflöde som genomgår ständiga förändringar. Det är därför viktigt att eleverna utvecklar studiefärdigheter för att tillägna sig och kritiskt granska nya fakta. Denna kunskap kan även bidra till att eleverna kan utveckla en nyttig entreprenörsanda.

Eleverna ska vidare utveckla en förståelse för sin samtid, och i ett samhälle med täta kontakter över kultur- och nationsgränser är det viktigt att både kunna skapa en internationell solidaritet men även utveckla en förståelse för den kulturella mångfalden inom landet.

Lgr 11

”Skolan ska stimulera varje elev att bilda sig och växa med sina uppgifter. I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas.”

Läroplanens mål & riktlinjer

Skolans mål är bl.a. att varje elev ska respektera andra människors egenvärde och ta avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandlingar. Eleverna ska kunna leva sig in i och förstå andra människors situation och vilja andras bästa. De ska kunna utveckla sin förmåga att uttrycka sina egna tankar och åsikter och därmed få möjlighet att kunna påverka sin situation. Eleverna ska ges möjlighet att erövra det svenska språket så att de kan både prata och skriva på ett nyanserat sätt. De ska även ges möjlighet att lära sig ta ansvar för sina egna handlingar och utveckla sin förmåga att förstå och handla efter demokratiska och solidariska principer genom att få delta i olika former av samarbete och beslutsfattande.

Delar av Lgr 11 som berör estetiska lärprocesser

Ur kursplanen för **svenska** i grundskolan finns uttalat att undervisningen ska syfta till att eleverna utvecklar en förmåga att formulera sina egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. De ska även kunna skapa och bearbeta texter enskilt och tillsammans med andra. Eleven ska ges möjlighet att uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer och nå kunskap i hur man söker och värderar information från olika källor.

Genom språket kan man tänka, kommunicera och lära. Språket är en förutsättning för att kunna utveckla sin identitet och uttrycka sina känslor, men även lättare förstå hur andra tänker och känner. Att ha tillgång till ett varierat språk är av stor vikt för att kunna både förstå och göra sig förstådd i ett samhälle där människor ur skilda kulturer, generationer och språkområden möts.

FN:s Barnkonvention

Allt arbete med barn bör grunda sig på innehållet i Barnkonventionen ("FN:s konvention om barnets rättigheter" från 1989). I vårt aktuella arbetsområde där vi försöker använda oss av sång, musik och drama som pedagogiska verktyg att nå olika mål inom läroplanen för skolan kan vi särskilt ta till oss budskapet i utdrag ur följande Barnkonventionsartiklar:

Del av artikel 2; Icke-diskriminering:

Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Inget barn får diskrimineras eller behandlas annorlunda p.g.a. utseende, kön, språk, ursprung, handikapp, hudfärg, religion eller sina åsikter.

Från CD-n "Kom kompis!"

Text: Maud "Mamma Måd" Cederlöv

Musik: Maud Cederlöv & Andreas Hedlund

Illustration & grafisk formgivning: Helena Lunding Hultqvist

Foto: Mikael Larsson

© Mamma Måd 2014

Vers 1:

Jag vill dela med mig av nå't som jag tycker om,
till alla som jag känner, både dig och er och dom.
Man studsar på den ute om man vill till himlen nå,
men akta er för krockar om ni hoppar fler än två!

Refräng:

Tick-tack, tick-tack, då får jag ett tick-tack!
Tick-tack, tick-tack, då får jag ett tack!
(2 ggr)

Vers 2:

Jag vill dela med mig av nå't som jag tycker om,
till alla som jag känner, både dig och er och dom.
Man brukar mumsa detta med en liten gnutta salt,
men före filmens slut har vi tillsammans ätit allt!

Refräng**Stick:**

Wo-o-ouh! Tack! (3 ggr)
Wo-o-o-ouh! (+ "Tack!!" andra gången)
(2 ggr)

Refräng**Vers 3:**

Det mesta som man delar sprider glädje till en vän.
Man säger: "Den som delar får tillbaka mera sen!"
Det enda som en kompis inte gärna dela vill,
är feber, snor och slem som sprider virus och bacill!

ATTJO!

Alternativ refräng:

Attjo! Attjo! Då får ni mitt: Attjo! (4 ggr)
Då får ni mitt: Attjo!
Då får ni mitt: ATTJO!!

Dela med dig

Text: Maud Cederlöw

Musik: Maud Cederlöw & Andreas Hedlund

Skalenligt givmild

Cm/B \flat F 11 B \flat Gm Cm F 11

Jag vill de-la med mig av nå't som jag ty-cker om, till all-a som jag kä-nner, bå-de

4 B \flat F 11 Cm F 11 B \flat Gm

dig och er och dom. Man stud-sar på den u-te om man vill till him-len nå, men

7 Cm F 11 B \flat B \flat

ak-ta er för kro-ckar om ni hopp-ar fler än två! Tick tack-e, tick tack-e,

10 Gm E \flat F 11 B \flat

då får jag ett tick tack-e! Tick tack-e, tick tack-e, då får jag ett tack!

13 Cm/B \flat F 11 B \flat Gm Cm F 11

Jag vill de-la med mig av nå't som jag ty-cker om, till all-a som jag kä-nner, bå-de

16 B \flat F 11 Cm F 11 B \flat Gm

dig och er och dom. Man bru-kar mum-sa de-tta med en li-ten gnutt-a salt, men

19 Cm F 11 B \flat B \flat

fö-re film-ens slut har vi till-samm-ans ät-it allt! Tick tack-e, tick tack-e,

22 Gm Cm F 11 Cm F 11 B \flat

då får jag ett tick tack-e! Tick tack-e, tick tack-e, då får jag ett tack!

25 N.C.

Wo-o-ouh! Tack! Wo-o-ouh! Tack! Wo-o-ouh! Tack! Wo-o-o-ouh!

Tema: Att dela med sig och att säga tack

I "Dela med dig" sjunger vi om olika saker man kan dela med sig av och att man inte heller ska glömma att säga tack när någon har delat med sig av något de håller kärt.

Rörelser

Vers 1 (samma rörelse under hela versen):

Jag vill dela med mig av nå't som jag tycker om... Man studsar på den ute...: Låtsas hoppa på en gemensam stor studsmatta på golvet.

Refräng 1 & 2:

Tick-tack! Tick-tack! (...) Då får jag ett tack!: Håll fram höger hand som att du vill ta någon i handen och tacka, bocka samtidigt huvudet. Gå runt i rummet och tacka alla möjliga kompisar.

Vers 2:

Jag vill dela med mig av nå't som jag tycker om... Man brukar mumsa detta...: Låtsas stoppa något i munnen som du mumsar på.

Refräng 3:

Attjo! Attjo! Då får ni mitt attjo!...: Låtsasnys i armvecket.

Diskussionsfrågor

- Vad brukar du dela med dig av till dina kompisar?
- Vilka saker kan kännas extra svåra att dela med sig av?
- Vad tänker man för att det ska gå lättare att dela med sig?
- Vad blir du gladast av att kompisar delar med sig av till dig?
- När och varför säger man tack?
- Vad tror du kan hända om man slarvar med att säga tack?

Glad musik ger glada barn!

Mamma Måds paroll är: "Glad musik ger glada barn!". Men all musik är ju faktiskt inte glad, och det varken måste eller borde den vara. Kanske jag istället borde ha parollen: "Tänkvärd musik ger tänkvärda barn!"? Eller kanske bara: "Musik ger musikaliska barn!"? Men vad är musik då? Det kan innebära så mycket för olika människor, men för mig är musik framförallt känslor. Slutsatsen blir att jag borde byta ledord till: "Musik ger känslosamma barn!".

Det låter bra tycker jag, hoppas att min musik kan vara till någon hjälp på vägen i denna allas vår strävan att försöka hjälpa våra barn som växer upp att bli just känslosamma och starka individer som ser både sig själva och sina kompisar som livsviktiga pusselbitar man måste vårda ömt för att tillsammans kunna lägga det fantastiska pusslet som kallas "Livet".

Maud "Mamma Måd" Cederlöw 2014

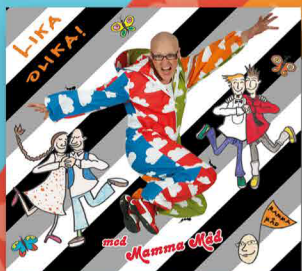
Kom kompis!

VI SJUNGER NÅT TILLSAMMANS FÖR MUSIK DELAR MED!

Detta är en handledning som beskriver hur pedagoger som arbetar i skolans lägre årskurser med musikens hjälp kan uppnå många olika mål inom läroplanen (Lgr 11). Tillsammans med CD:n "Kom kompis!" försöker häftet utgöra ett verktyg inför planering av arbete på temat kompisskap. Förhoppningen är att ni tillsammans med era elever ska uppleva mycket lustfyllt lärande när ni lyssnar på musiken och jobbar med tematiken från texterna, uppgifterna, frågeställningarna och dramalekarna som finns beskrivna. Häftet innehåller även notskrifter, låttexter, beskrivande bilder och många förslag till skapandeövningar.

"KOM KOMPIS!"-HÄFTETS ÖVNINGAR
UTGÅR FRÅN MAMMA MÅDS ALBUM MED
SAMMA NAMN SOM INNEHÅLLER ÅTTA
LÅTAR PÅ TEMAT KOMPISSKAP.

MAMMA MÅD HAR ÄVEN GETT
UT CD:N & ARBETSHÄFTET
"LIKA OLIKA!" SOM BLA. HANDLAR OM ATT
VÅGA VARA SIG SJÄLV. ÅTTA LÅTAR PÅ
TEMAT LIKHETER & OLIKHETER.

www.mammamåd.se

© 2014 Mamma Måd. mail@mammamad.se

ISBN 978-91-980128-2-8

9 789198 012828 >